

РЕШЕНИЕ

№ 86

гр. Търговище, 05.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на двадесет и девети август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **БОРЯНА СТ. ПЕТРОВА**

при участието на секретаря **ИРИНА П. ВАСИЛЕВА**
като разгледа докладваното от **БОРЯНА СТ. ПЕТРОВА** Търговско дело № 20233500900046 по описа за 2023 година

Производството е по предявен иск с правно основание чл.155, т. 3 от ТЗ.

Образувано е по депозирана искова молба от **Мартин Александров** – прокурор в Окръжна прокуратура – Търговище против **"Джелани" ЕООД, ЕИК *****,** със седалище и адрес на управление гр. О., ул. "В.", № 82. В исковата молба се твърди, че управител на дружеството е **С.Х.А.**, който е починал на 09.11.2022 г. В учредителния акт на дружеството е предвидено, че се прекратява съобразно разпоредбите на Търговския закон. След датата на смъртта на управителя не са подадени заявления до Агенция по вписванията за вписване на промени в представителството и повече от три месеца дружеството е без управител, поради което на основание чл.155, т.3 от Търговския закон са налице предпоставките за прекратяването му. Предвид изложеното ищецът моли съда да постанови решение за прекратяване на **"Джелани" ЕООД, ЕИК *****,** на основание чл.155, т.3 от ТЗ. Прилагат се писмени доказателства.

В срока по чл.367, ал.1 от ГПК не е постъпил писмен отговор от ответното дружество, уведомено съобразно правилата на чл.50, ал.1 от ГПК по неговото седалище.

Предявеният иск с правно основание в разпоредбата на чл.155, т.2 и т.3 от ТЗ във връзка с чл.157, ал.1 от ТЗ е конститутивен иск, подлежащ на разглеждане като търговски спор, основан на твърдения за допуснати нарушения на императивни законови норми, които нарушения се изразяват в продължаване на дейността на дружеството (презумирано при липса на изявление за прекратяването ѝ) след смъртта на едноличен собственик, осъществяващ и управлението на дружеството. Като се позовава на законова

последица от този факт, представляваща прекратяване на дружеството на осн.чл.157 ал.1 ТЗ, ищецът претендира прекратяване на дружеството с решение на съда.

По съществото на спора:

След преценка на представените по делото доказателства, и въз основа на доводите на ищеца, съдът приема следното:

От извършената служебна справка в електронното досие на ответното дружество, водещо се Търговския регистър към АВ, и съдържащия се там учредителен акт, се установява, че дружеството е учредено, като е вписано в търговския регистър с едноличен собственик С.Х.А..

В приложените по делото писмени документи се установява, че едноличният собственик на търговското дружество "Джелани" ЕООД, ЕИК *****, е починал на 09.11.2022 година.

Според чл. 157, ал. 1 ТЗ „дружеството, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго, или наследниците не поискат да продължат дейността“. Според чл. 125, ал. 1, т. 1 ТЗ при евентуалната смърт на съдружник (в ООД), респективно - едноличен собственик на капитала (на ЕООД), участието на съдружника в дружеството се прекратява. Съгласно цитираната норма, смъртта на едноличния собственик на капитала не е абсолютно, пряко и автоматично действащо прекратително основание, а единствено относително и непряко такова, тъй като зависи от наличието на две отрицателни предпоставки – да не е предвидено друго в учредителния акт или наследниците да не са поискали продължаване на дейността на дружеството. След като дружеството не се прекратява с обективния факт на смъртта на едноличния собственик на капитала, едновременно и негов управител, остава открит пътят за прекратяването му от съда по реда на чл.5 155, т. 3, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ – по иск на прокурора, поради това че в течение на три месеца едноличното дружество с ограничена отговорност няма вписан управител, разрешение дадено с Тълкувателно решение № 1/2020 от 31.05.2023 година, на ОС ТК на ВКС по тълкувателно дело № 1/2020 г.

В качеството и на юридическо събитие смъртта прекратява окончателно членственото правоотношение между едноличния собственик и дружеството, чийто единствен член е същият. Към момента на смъртта на едноличния собственик, който едновременно с това е и управител на дружеството, императивно установените дружествени органи, които ЕООД е длъжно да поддържа по силата на чл. 135 във вр. с чл. 155, т. 3 ТЗ, са лишени от субектния си състав. Дружеството остава без управление, без възможността да взема правнорелевантни решения, както и да приема волеизявления и актове от третите лица. В този период продължава да съществува търговското предприятие на ЕООД като комплекс от права, задължения и фактически отношения (вж. чл. 15 ТЗ). В сила остава и учредителният акт на ЕООД,

който може да урежда по различен начин правните последици от смъртта на едноличния собственик на капитала. Може да предвижда, че със смъртта на едноличния собственик дружеството се прекратява и респективно следва да бъде открито производството по ликвидация. Може да дава възможност на всички или на част от наследниците да продължат дейността на дружеството, какъвто е настоящият случай. Към момента на смъртта на едноличния собственик, респ. към момента на откриването на наследството, учредителният акт няма задължителна сила по отношение на когото и да е от наследниците на едноличния собственик. Същите все още не са членове на ЕООД. Установяването на правоотношение между наследника и ЕООД може да стане единствено по силата на едностранно волеизявление. Наследникът следва да бъде приет на „собствено основание“, т.е. установявайки предпоставките за придобиване на членство в резултат на наследствено правопримство. В този смисъл изявлението му би следвало да се състои от две съставни части:

- че наследникът приема условията на учредителния акт на дружеството (вж. чл. 122 ТЗ);

- че наследникът желае да продължи дейността на дружеството по смисъла на чл. 157, ал. 1 in fine.

Законът не е установил изричен преклузивен срок, в който следва да бъде отправено искането по чл. 157, ал. 1 in fine ТЗ. Според чл. 155, т. 3 ТЗ, в случай че в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител, то може да бъде прекратено по иск на прокурора. Смисълът на разглежданата разпоредба налага извода, че фактическият състав, произтичащ от разпоредбата на чл. 157, ал. 1 in fine ТЗ, следва да се реализира в период от три месеца.

При неосъществяване на този фактически състав дружеството следва да бъде прекратено и да преустанови дейността си (продуктивна и придобивна). В този случай наследниците биха могли да реализират имуществените си права в хода на евентуалното производство за ликвидация на прекратеното дружество. Придобитите по наследство права върху дружествен дял се трансформират в права върху ликвидационен дял.

В конкретния случай **едноличният собственик на капитала** е починал, и наследниците му по закон не са предприели действия за продължаване дейността на дружеството. Дружеството няма повече от три месеца управител. Продължаването на дейността на търговското дружество противоречи на законовата разпоредба на чл.157 ал.1 ТЗ.

По гореизложените съображения съдът намира, че предявеният иск е доказан и основателен и следва да бъде уважен. Дейността на дружеството следва да бъде прекратена на осн. чл.155, т.2 ТЗ. Настоящото исково производство се разглежда по общия ред и с влизане в сила на решението неговият конститутивен ефект ще се прояви, като дружеството ще се счита за

прекратено.

В разпоредбата на чл. 156 ТЗ се уреждат последиците от вече настъпилото прекратяване на дружеството - открива се производство за ликвидация. Производство е охранително. С него се регистрира вече настъпилият факт на прекратяване на дружеството и се постановява вписването на обстоятелството в регистъра по партидата на дружеството. Компетентен да извърши тези действия е органът по регистрация, поради което препис от решението за прекратяване на дружеството следва да се изпрати служебно за отразяване в търговския регистър.

На основание чл.78 ал.11 от ГПК ответното дружество следва да бъде осъдено за заплати дължимата по делото държавна такса в размер на 30 лв., определена в минималния размер по т. 3 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА ДЕЙНОСТТА на дружество "Джелани" ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.О., ул."В.", № 82 с едноличен собственик и управител съобразно Търговския регистър – С.Х.А., на основание чл. 155, т. 3, във връзка с чл.157, ал.1 от ТЗ.

ОСЪЖДА "Джелани" ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес гр.О., ул."В.", № 82, да заплати по сметка на Окръжен съд – Търговище, държавна такса в размер на 30 лева.

Решението може да бъде обжалвано пред Апелативен съд – Варна, в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на ищеца.

Препис от настоящото решение, след влизането му в сила, ДА СЕ ИЗПРАТИ служебно на АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА, Търговски регистър, за преценка с оглед последващо служебно провеждане на процедура по чл.156 от ТЗ.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____